

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลกระบี่ กลุ่มงานบริหารทั่วไป โทร. ๑๐๔๘

ที่ กบ ๐๐๓๓.๒๐๑/๐๐๕

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลกระบี่

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกระบี่

๑. ต้นเรื่อง

ตามที่ โรงพยาบาลกระบี่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน รวมทั้งการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒. ข้อเท็จจริง

โรงพยาบาลกระบี่ ได้ดำเนินการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับติดตาม ประเมินผลสถานะความเสี่ยง และขออนุญาตนำแบบรายงานผลการดำเนินงานฯ ดังกล่าว ขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

๓. ข้อพิจารณา

ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรนำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลกระบี่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ของโรงพยาบาลกระบี่

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเห็นชอบโปรดลงนามรับทราบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลกระบี่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และนำขึ้นเผยแพร่บนเว็บไซต์ของโรงพยาบาลกระบี่

(นายพรเทพ แสงสุข)
นิติกร

ลงนาม/อนุญาต

(นายสุรัตน์ ตันติทวีวรกุล)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลกระบี่

(นายจตุรัตน์ นามสม)
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ

(นายสรณ์จักร์ ปรีชา)
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของโรงพยาบาลกระบี่
ตามประกาศโรงพยาบาลกระบี่
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๔

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดโรงพยาบาลกระบี่	
<p>ชื่อหน่วยงาน : กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลกระบี่</p> <p>วัน/เดือน/ปี : ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔</p> <p>หัวข้อ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลกระบี่ เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรการกลไกในการป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ส่วนรวม และแก้ปัญหาการกระทำวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ</p> <p>Link ภายนอก : ไม่มี</p> <p>หมายเหตุ</p>	
<p>ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล</p> <p>พรเทพ แสงวงสุข</p> <p>(นายพรเทพ แสงวงสุข)</p> <p>ตำแหน่ง นิติกร</p> <p>วันที่ ๒๕ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔</p>	<p>ผู้อนุมัติรับรอง</p> <p>สรณ์จักร์ ปรีชา</p> <p>(นายสรณ์จักร์ ปรีชา)</p> <p>ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ</p> <p>วันที่ ๒๕ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔</p>
<p>ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่</p> <p>กนกวรรณ ศรีสุขใส</p> <p>(นางสาวกนกวรรณ ศรีสุขใส)</p> <p>ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ</p> <p>วันที่ ๒๕ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔</p>	

โรงพยาบาลกระบี่
Krabi Hospital

รายงานบทวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับ
ผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลกระบี่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

คำนำ

โรงพยาบาลกระบี่ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการกลไกในการป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และแก้ปัญหาการกระทำวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญ นอกจากนี้ยังนำรายงานความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้จากการวิเคราะห์ มากำหนดกรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลกระบี่

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
๑.๓ วัตถุประสงค์	๒
ส่วนที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดการบริหารความเสี่ยง	๒
แนวความคิดในการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๙
มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๑
ส่วนที่ ๓ ผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๑๕
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๑๕
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าความเสี่ยงรวม)	๑๗
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๙
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง	๒๑
ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๒๒
ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๒๓
ส่วนที่ ๔ รายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	
แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๒๔
บรรณานุกรม	๒๗

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม โดยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวมและทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนา หรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ในเกณฑ์การประเมินความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จึงได้มีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based) ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ โรงพยาบาลกระป๋องได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้จากการวิเคราะห์มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ซึ่งอาจเชื่อมโยงไปสู่การทุจริตได้กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน
- ๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณการเงินที่ใช้ในการดำเนินการโครงการนั้นๆ
- ๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอนโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศและบุคลากรในการปฏิบัติงาน
- ๔) ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

๑.๓ วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเป็นการแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๓.๒ เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

ส่วนที่ ๒

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องปราม ได้กำหนดให้วางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบใน ส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และให้รายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงด้าน ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือด้านทุจริต ดังนั้นโรงพยาบาลกระบี่ได้ประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานโดยมีแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การทุจริต (Corruption)

การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้ หรือการ รับสินบนทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิด ข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

การทุจริตเชิงนโยบาย

เป็นการใช้ความชอบธรรมของนโยบายและกฎหมายเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ต่างประเทศถือได้ว่าเป็นการทุจริตอย่างเป็นระบบ (Systemic Corruption) ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ คือ การแสดง พฤติกรรมคอร์รัปชันที่อาศัยอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะ และอำนาจในการกำกับดูแลหน่วยงานรัฐ ของเหล่าบรรดานักการเมืองในการสร้างเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนคอร์รัปชัน เช่น การออกนโยบาย หรือ แนวทางต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานภาครัฐไปปฏิบัติ

แนวคิดการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นกลวิธีที่เป็นเหตุเป็นผลที่นำมาใช้ในการบ่งชี้ วิเคราะห์ ประเมิน จัดการ ติดตาม และสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหน่วยงาน/ฝ่ายงาน หรือ กระบวนการดำเนินงานขององค์กร เพื่อช่วยลดความสูญเสียในการไม่บรรลุเป้าหมายให้เหลือน้อยที่สุด และ เพิ่มโอกาสแก่องค์กรมากที่สุด

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร คือ การบริหารความเสี่ยงโดยมีโครงสร้างองค์กร กระบวนการ และวัฒนธรรมองค์กร ประกอบเข้าด้วยกันมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑. ผสมผสาน และเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรเพราะเป็นกลไกส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนไปสู่การ กำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และการเติบโตอย่างยั่งยืนขององค์กร และเป็นที่พอใจของผู้มี ผลประโยชน์ร่วม

๒. การบริหารความเสี่ยงควรสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ การตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในการบริหารขององค์กรได้เป็นอย่างดี

๓. พิจารณาความเสี่ยงทั้งหมด โดยครอบคลุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ การดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการเงิน ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้อาจทำให้เกิดความเสียหาย ความไม่แน่นอน และโอกาส รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และความต้องการของผู้มีผลประโยชน์ร่วม

๔. ความเสี่ยงโดยรวมของทุกองค์กร ได้แก่

๔.๑ ความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ (Strategic Risk)

๔.๒ ความเสี่ยงเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน (Operational Risk)

๔.๓ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรายงานทุกประเภทรวมทั้งรายงานทางการเงิน (Financial Risk)

๔.๔ ความเสี่ยงทางด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้อาจทำให้เกิดความเสียหาย ความไม่แน่นอน และการสูญเสียโอกาสการสร้างความคุ้มค่าเพิ่ม รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสำคัญ การบริหารความเสี่ยงมีความคิดแบบมองไปข้างหน้า โดยบ่งชี้ปัจจัยของความเสียหายว่าเหตุการณ์ใดที่อาจจะเกิดขึ้นที่มีผลทางลบ และหากเกิดขึ้นจริงจะมีผลกระทบอย่างไรต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เพื่อให้ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องจัดให้มีแนวทางป้องกันและการจัดการที่เหมาะสม ก่อนเกิดปัญหาจริง ๆ ในภายหน้า

การบริหารความเสี่ยงต้องได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วม โดยทุกคนในองค์กร ตั้งแต่ระดับกรรมการบริหาร ผู้บริหารระดับสูง และพนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง เพื่อความสำเร็จของเป้าประสงค์ พันธกิจ และวิสัยทัศน์ขององค์กร

จุดที่จะทำให้เกิดความเสี่ยงกับองค์กร คือ เรื่องการเงินการคลัง การบัญชี การเมือง จะมีผลกระทบ แหล่งที่มาของความเสี่ยงแบ่งเป็น ๒ ด้าน ได้แก่ ภายในองค์กร และภายนอกองค์กร

ด้านภายในองค์กร เช่น สถานที่ทำงานไม่ปลอดภัย ระบบการเงิน ระบบบัญชีต้องเป็นที่น่าเชื่อถือ วัฒนธรรมขององค์กรไม่เอื้อต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมพนักงานไม่เพียงพอ เนื่องจากสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลงจึงต้องมีการพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ความสามารถที่ดีขึ้น สำหรับเรื่องความขัดแย้งของผลประโยชน์ (Conflict of interest) ขัดผลประโยชน์กันภายในองค์กรเกิดขึ้นกับองค์กรใดเมื่อไหร่องค์กรนั้นก็เสียหายได้

ด้านภายนอกองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงในกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เสถียรภาพทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมผู้บริโภค กระแสสังคม สิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

ระบบบริหารความเสี่ยงที่ดี

๑. มีกระบวนการวางแผน และจัดทำเอกสารอย่างเป็นระบบ
๒. คณะดำเนินงานพร้อมที่จะค้นหา และจัดการกับความเสี่ยงที่พบโดยไม่หลบเลี่ยงปัญหา
๓. หลังจากรประเมินความเสี่ยงขั้นต้นแล้วควรจะมีการทำซ้ำอีกตามระยะเวลาที่กำหนดเพื่อตรวจสอบความเสี่ยงเดิม และค้นหาความเสี่ยงใหม่ ๆ อยู่เสมอ
๔. มีหลักเกณฑ์ประเมินที่เป็นมาตรฐานครอบคลุมองค์ประกอบทุกส่วน
๕. มีการจัดทำรายงานผลไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและนำเสนอต่อผู้บริหาร

กลยุทธ์ที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. Take การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) การยอมรับให้มีความเสี่ยงเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจัดการหรือสร้างระบบควบคุมอาจมีมูลค่าสูงกว่าผลลัพธ์ที่ได้แต่ควรมีมาตรการติดตาม และดูแล เช่น การกำหนดระดับของผลกระทบที่ยอมรับได้ เตรียมแผนการตั้งรับจัดการความเสี่ยง

๒. Treat การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction/Control) การออกแบบระบบควบคุม การแก้ไขปรับปรุงการทำงานเพื่อป้องกันหรือ จำกัดผลกระทบ และโอกาสเกิดความเสียหาย เช่น ติดตั้งอุปกรณ์ความปลอดภัย ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะวางมาตรการเชิงรุก เป็นต้น

๓. Terminate การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) การหยุดหรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง เช่น งดทำขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และจะนำมาซึ่งความเสี่ยง ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ลดขอบเขตการดำเนินการ เป็นต้น

๔. Transfer การกระจาย/โอนความเสี่ยง (Risk sharing/spreading) การกรายทรัพย์สินหรือกระบวนการต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงจากการสูญเสีย เช่นการประกันทรัพย์สินเพื่อโอนความเสี่ยงไปยังบริษัทประกัน การจ้างบริษัทภายนอกให้ทำงานบางส่วนแทน การทำสำเนาเอกสาร หลาย ๆ ชุด การกระจายที่เก็บทรัพย์สินมีค่า เป็นต้น

รายละเอียดการประเมินความเสี่ยงแต่ละขั้นตอนอธิบายได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ให้ระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น Know Factor และ Unknow Factor ดังตารางที่ ๑ Know Factor คือ ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

Unknow Factor คือ ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
		ให้ใส่เครื่องหมาย ✓	

ขั้นตอนที่...

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยง ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
	สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง สามารถใช้ความรอบคอบ ในการปฏิบัติงานได้ตามปกติ ควบคุมดูแลได้ สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายคน หลายหน่วยงาน (หลายกลุ่มงาน) ภายในองค์กรเดียวกัน มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือ ไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน(กลุ่มงาน) ตามหน้าที่ปกติได้ สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ				

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

นำโอกาส/ความเสี่ยง ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวมซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑-๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑-๓ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต (ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยง)	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
	ให้นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องโดยเฉพาะสี สีแดง ส้ม เหลือง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวมในขั้นตอนที่ ๓ (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังxระดับความรุนแรงของผลกระทบ)							

เกณฑ์ในการให้ค่าระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือ ขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

ถ้าเป็น....

- ถ้าเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

เกณฑ์ในการให้ค่าระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระบวนทัศน์การเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
		๓ ๒	๑
		๓ ๒	๑

ตาราง ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balance Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓	๔
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย			X	X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	X	X
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		X	X	X
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	X	X	
ผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	X	X	X	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็นXความรุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการสอดคล้องเฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี **จัดการได้ทันที** ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงินไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ **จัดการได้โดยส่วนใหญ่** มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน **จัดการไม่ได้** หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่...

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ดี					
พอใช้		ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างต่ำ
อ่อน		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างต่ำ	สูง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง(Risk-Control Matrix Assessment) ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือค่อนข้างต่ำให้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือ กระบวนการหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

หน่วยงาน.....

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	มาตรการป้องกัน/กิจกรรมดำเนินงาน
เหตุการณ์ความเสี่ยง (อธิบายความเสี่ยง)	

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

แยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยง ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง เพื่อติดตามเฝ้าระวังและประเมินการบริหารความเสี่ยงในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดักเพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ มากน้อยเพียงใด

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	กิจกรรม	เหตุการณ์ความเสี่ยง	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง

สีแดง...

สีแดง คือ เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มเติม แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงไม่ลดลงระดับความรุนแรง มากกว่า ๓ (เกินกว่าการยอมรับ)

สีเหลือง คือ เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทัน่วงที ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงลดระดับความรุนแรง น้อยกว่า ๓ (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)

สีเขียว คือ ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม (ยังไม่เกิด ต้องเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

นำผลจากทะเบียนการเฝ้าระวังความเสี่ยง จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีกิจกรรมหรือมาตรการและอื่น ๆ เพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบการบริหารความเสี่ยงออกเป็น

สีแดง (ความเสี่ยงสูง) อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง (ควรมีมาตรการ/กิจกรรม เพิ่มเติม) เกินกว่าการยอมรับ

สีเหลือง (ความเสี่ยงปานกลาง) อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทัน่วงที แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงลดระดับความรุนแรง **เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้**

สีเขียว (ความเสี่ยงต่ำ) ยังไม่เกิด **ต้องเฝ้าระวังต่อเนื่อง**

ในขั้นตอนที่ ๗ นี้ สถานะความเสี่ยงอยู่ในข่ายที่ยังต้องมีการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง เห็นควรมีมาตรการเพิ่มเติมดังตารางที่ ๗ จากผลการเฝ้าระวังที่แยกตามสถานะ เขียว เหลือง แดง ตามตารางที่ ๖ให้นำผลการเฝ้าระวังที่มีดังต่อไปนี้

- ความเสี่ยงสูง (สถานะสีแดง) อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ความเสี่ยงไม่ลดลง ระดับความรุนแรง (ควรมีมาตรการ/กิจกรรม เพิ่มเติม) เกินกว่าการยอมรับ

- ความเสี่ยงปานกลาง (สถานะสีเหลือง) อยู่ในข่ายความเสี่ยงแต่แก้ไขได้ทัน่วงที แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงลดระดับความรุนแรง **เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้**

- สถานะสีเขียว ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยงรายละเอียดดังนี้

๗.๑ สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ **ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม**

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ **ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม**

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำรายงานให้เห็นเป็นภาพรวมว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับติดตามประเมินผล (สี) สถานะความเสี่ยง

สีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีแดง คือ ความเสี่ยงระดับสูง

สีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง

แนวความคิดในการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง การวัดความสามารถที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จภายใต้การตัดสินใจ งบประมาณ กำหนดเวลา และข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอน และความจำกัดของทรัพยากร การจัดการความเสี่ยงหรือการบริหารความเสี่ยง (Risk management) คือ การจัดการความเสี่ยง ทั้งในกระบวนการในการระบุวิเคราะห์ (Risk analysis) ประเมิน (Risk assessment) ตรวจสอบ และควบคุมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับกิจกรรมหน้าที่ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้องค์กรลดความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุด อันเนื่องมาจากภัยที่องค์กรต้องเผชิญในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือเรียกว่า อุบัติภัย (Accident)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ซึ่งอาจเชื่อมโยงไปสู่การทุจริตได้ กล่าวคือยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

ความเสี่ยงจำแนกออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยง...

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผนการควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการดำเนินการที่ผิดกฎหมาย การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน : ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) องค์กรสากล คือ Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) นิยามว่าเป็นความทับซ้อนระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ทับซ้อน มี ๓ ประเภท คือ

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และสาธารณะเกิดขึ้น

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามี แต่จริง ๆ อาจไม่มีก็ได้ ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่า เจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องทำให้คนอื่น ๆ รับรู้ และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคตหน้าที่ทับซ้อน (conflict of duty)

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน : เจ้าหน้าที่รัฐมีความสัมพันธ์กับรัฐ ๒ สถานะ คือ

๑. เป็นผู้ใช้อำนาจรัฐ

๒. ประชาชน

เจ้าหน้าที่รัฐจะทำอะไรก็ได้ถ้าไม่มีกฎหมายห้าม ดังนั้นในงานปฏิบัติหน้าที่ราชการเจ้าหน้าที่รัฐต้องแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกัน ห้ามกระทำการใดที่ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมและเจ้าหน้าที่รัฐพึงหลีกเลี่ยงปัจจัยที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

จุดเสี่ยงของผลประโยชน์ทับซ้อน :

๑. การปฏิสัมพันธ์กับภาคเอกชน

๒. การทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง

๓. การตรวจตราเพื่อควบคุมคุณภาพมาตรฐานของการทำงาน

๔. การอนุมัติ/ อนุญาต ใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพ

๕. การกระจายงบประมาณ

๖. การปรับการลงโทษ

๗. การให้เงินหรือสิ่งของช่วยเหลือผู้เดือดร้อน การตัดสินใจพิพาท

๘. การรับของขวัญของกำนัลจากผู้ที่มาติดต่ออันเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสดังกล่าวเป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๑๐๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม เว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งไม่ใช่บริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐๐ (๒) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๑๐๒ บทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัด มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์ และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ที่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๓/๑ บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วยบทลงโทษ

มาตรา ๑๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ หรือมาตรา ๑๐๓ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีความผิดตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่งให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิดประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงกำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยาไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้ “การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติ ตามขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้แก่ตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า ผู้บุพการีผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือ มารดาเดียวกันลุงป้า น้า อา คู่สมรสผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรม หรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใด” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิงการรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ ๔ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ดังต่อไปนี้

(๑) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติซึ่งให้โดยเสนหาตามจำนวน ที่เหมาะสมตามฐานานุรูป

(๒) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

(๓) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๖ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากต่างประเทศ ซึ่งผู้ให้มิได้ระบุให้เป็นของส่วนตัวหรือมีหรือมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท ไม่ว่าจะระบุเป็นของส่วนตัวหรือไม่ แต่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไม่ตรีมิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็วหากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยึดถือทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวไว้เป็นประโยชน์ส่วนบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยทันที

ข้อ ๗...

ข้อ ๗ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาแล้วโดยมีความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียด ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน สถาบันหรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยทันทีที่สามารถกระทำเพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหน่วยงาน หรือสถาบันหรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ก็ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้โดยทันที

ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองแล้วให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารสูงสุด ของรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และกรรมการในองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอน ให้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้เพื่อดำเนินการตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่นที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นสมาชิก แล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วยประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๑. ส่วนค่าปรารภได้กล่าวถึงค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ๙ ข้อ ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศไทยเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานมีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๒. หมวด ๒ ข้อ ๕ ให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้น ต่างจากบุคคลอื่น เพราะความชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช่เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาต โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่ ทั้งนี้ ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัยให้ข้าราชการผู้นั้น ยุติการกระทำ ดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลักในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวม กับประโยชน์ส่วนตน หรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาดต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ และประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๓.๒ หมวด ๒ ข้อ ๖ ให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีชอบ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวมโดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียกรับหรือยอมจะรับของขวัญแทนตนหรือญาติของตนไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตามเว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช่ตำแหน่งหรือการกระทำการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพราะมีอคติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการการดำเนินการ หรือการทํานิติกรรมหรือสัญญาซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

ส่วนที่ ๓

ผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๓.๑ ความเสี่ยงของการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมนั้น เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใดก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น โดยการกระทำที่เข้าข่ายหรือมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงพยาบาลกระบี่จะดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เน้นการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลกระบี่ ดังนี้

ระบุความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนลงในตารางระบุความเสี่ยงประเภท Know Factor และ Unknow Factor ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
๑.	กระบวนการดำเนินงานด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว		
	- การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และได้นำไปทำภารกิจส่วนตัวด้วยในคราวเดียวกัน		√
	- การนำทรัพย์สิน (วัสดุอุปกรณ์) ของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์นอกเหนือกว่าการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่		√
๒.	กระบวนการดำเนินงานด้านการตรวจสอบพัสดุประจำปี ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๓ - ๒๑๔		
	- เลขรหัสทรัพย์สินไม่ตรงกับในระบบ GFMS	√	
๓.	กระบวนการดำเนินงานด้านการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ /การรับสินบน		
	- การรับของขวัญ ของกำนัง จากบุคคลอื่น เพื่อช่วยเหลือให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร		√
๔.	กระบวนการดำเนินงานด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง		√
๕.	กระบวนการดำเนินงานด้านการเบิกค่าตอบแทน		
	- เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการโดยไม่ปฏิบัติงานจริง		√

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ทำการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์ แยกตามสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส นิยามสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร ดังนี้

- สีเขียว : สถานะความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง : สถานะความเสี่ยงระดับปานกลาง สามารถใช้ความรอบคอบในการปฏิบัติงานได้ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สีส้ม : สถานะความเสี่ยงระดับสูง มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรเดียวกัน มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติได้
- สีแดง : สถานะความเสี่ยงระดับสูงมาก มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถควบคุมกำกับได้

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	กระบวนการดำเนินงานด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว				
	- การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และได้นำไปทำภารกิจส่วนตัวด้วยในคราวเดียวกัน		√		
	- การนำทรัพย์สิน (วัสดุอุปกรณ์) ของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์นอกเหนือกว่าการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่		√		
๒.	กระบวนการดำเนินงานการตรวจสอบพัสดุประจำปีตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๓-๒๑๔ - เลขรหัสทรัพย์สินไม่ตรงกับในระบบ GFMS			√	
๓.	กระบวนการดำเนินงานด้านการรับผลประโยชน์ต่างๆ /การรับสินบน - การรับของขวัญ ของกำนัล จากบุคคลอื่น เพื่อช่วยเหลือให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร	√			
๔.	กระบวนการดำเนินงานด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จ และไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	√			
๕.	กระบวนการดำเนินงานด้านการเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการ โดยไม่ปฏิบัติงานจริง		√		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

คิดค่าความเสี่ยงรวม นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงจากขั้นตอนที่ ๒ ตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวมในขั้นตอนที่ ๓ โดยคิดจาก ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง **คูณ** ระดับความรุนแรงของผลกระทบ จากนั้นนำมาพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง / ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ตามข้อ ๓.๑ และ ข้อ ๓.๒ ดังตารางที่ ๓.๑ ถึงตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓ ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต (ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยง)	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑.	กระบวนการดำเนินงานด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว							
	- การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และได้นำไปทำภารกิจส่วนตัวด้วยในคราวเดียวกัน		๒			๒		๔
	- การนำทรัพย์สิน (วัสดุอุปกรณ์) ของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์นอกเหนือกว่าการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่		๒			๒		๔
๒.	กระบวนการดำเนินงานด้านการตรวจสอบพัสดุประจำปีตามระเบียบกระทรวง การคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐		๓			๒		๖
๓.	กระบวนการดำเนินงานด้านการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ / การรับสินบน - การรับของขวัญ ของกำนัล จากบุคคลอื่น เพื่อช่วยเหลือให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร		๒			๑		๒
๔.	กระบวนการดำเนินงานด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง		๒			๒		๔
๕.	กระบวนการดำเนินงานด้านการเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการโดยไม่ปฏิบัติงานจริง		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST		กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
		๓	๒	
๑.	กระบวนการดำเนินงานด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว			-
	- การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และได้นำไปทำภารกิจส่วนตัวด้วยในคราวเดียวกัน		๒	-
	- การนำทรัพย์สิน (วัสดุอุปกรณ์) ของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์นอกเหนือกว่าการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่		๒	-
๒.	กระบวนการปฏิบัติงานการตรวจสอบพัสดุประจำปี ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ๒๑๓ - ๒๑๔	๓		-
๓.	กระบวนการดำเนินด้านการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ / การรับสินบน - การรับของขวัญ ของกำนัล จากบุคคลอื่นเพื่อช่วยเหลือให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร	-		๑
๔.	กระบวนการดำเนินด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนาเป็นเท็จและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง		๒	-
๕.	กระบวนการดำเนินด้านการเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการ โดยไม่ปฏิบัติงานจริง		๒	-

ตาราง ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balance Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑		๒	๓	๔	๕
	๑.๑	๑.๒				
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย	√		√			
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial	√	√			√	√
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User	√					
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process				√	√	√
ผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	-	-	-	-	-	-

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการสอดคล้องเป้าหมายในงานปกติ)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
กระบวนการดำเนินการด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และได้นำไปทำภารกิจส่วนตัวด้วยในคราวเดียวกัน	ดี ๔		√	
-การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์นอกเหนือกว่าการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่	ดี ๔		√	
กระบวนการปฏิบัติงานการตรวจสอบพัสดุประจำปีตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๓-๒๑๔ -เลขรหัสทรัพย์สินไม่ตรงกับในระบบ GFMS	พอใช้ ๖		√	
กระบวนการดำเนินการด้านการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ/การรับสินบน - การรับของขวัญ ของกำนัน จากบุคคลอื่น เพื่อช่วยเหลือให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร	ดี ๒	√		
กระบวนการดำเนินการด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ดี ๔		√	
กระบวนการดำเนินการด้านการเบิกค่าตอบแทน -เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการโดยไม่ปฏิบัติงานจริง	ดี ๔		√	

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

คัดเลือกกระบวนการความเสี่ยง ๆ ที่มีค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง จากการประเมินการควบคุมความเสี่ยงตารางที่ ๔ ในช่องค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง สำหรับการประเมินการควบคุมความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงระดับต่ำให้นำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้วยดังตารางที่ ๕

ตารางที่...

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	มาตรการป้องกัน/กิจกรรมดำเนินงาน
<p>๑. กระบวนการดำเนินงานด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p> <p>- การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และได้นำไปทำภารกิจส่วนตัวด้วยในคราวเดียวกัน</p> <p>- การนำทรัพย์สิน (วัสดุอุปกรณ์) ของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์ นอกเหนือกว่าการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่</p>	<p>- ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัดและปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>- ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ในสังกัด ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน อย่างเคร่งครัด</p> <p>- จัดทำแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดได้ศึกษาและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน</p> <p>- จัดให้มีหลักเกณฑ์การใช้รถยนต์ส่วนกลางทางราชการ</p> <p>- จัดให้มีหลักเกณฑ์ หรือแนวทางการขอใช้ทรัพย์สินของทางราชการ</p>
<p>๒. กระบวนการปฏิบัติงานการตรวจสอบพัสดุประจำปีตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๓ - ๒๑๔</p> <p>- เลขรหัสทรัพย์สินไม่ตรงกับในระบบ GFMS</p>	<p>- ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรที่รับผิดชอบ ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๓-๒๑๔ อย่างเคร่งครัด</p> <p>- ผู้รับผิดชอบงานต้องปฏิบัติตามตามระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด</p>
<p>๓. กระบวนการดำเนินงานด้านการเบิกค่าตอบแทน</p> <p>-เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการ โดยไม่ปฏิบัติงานจริง</p>	<p>- สร้างความรู้ความเข้าใจระเบียบ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ปฏิบัติงานถูกต้องโปร่งใสตรวจสอบได้</p> <p>- ผู้บังคับบัญชาต้องมีการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ</p>
<p>๔. กระบวนการดำเนินงานด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัด ให้ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลัง กฎหมาย ข้อบังคับ มติ หลักเกณฑ์ตามที่กำหนดอย่างเคร่งครัด</p> <p>- ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับ ดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัดปฏิบัติตามมาตรการด้านคุณธรรมและความโปร่งใส อย่างเคร่งครัด</p>

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง (ต่อ)

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อน	มาตรการป้องกัน
๕. กระบวนการดำเนินงานด้านการรับผลประโยชน์ ต่าง ๆ /การรับสินบน - การรับของขวัญ ของกำนัน จากบุคคลอื่น เพื่อ ช่วยเหลือให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร	- ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงาน อย่างใกล้ชิด มีการสอบถาม และกำชับให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด - จัดทำแนวทางพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานเพื่อ ป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสังกัด ได้ศึกษาและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ - จัดให้มีมาตรการป้องกันการรับสินบนเพื่อป้องกันการ ทุจริต และประพฤติมิชอบ

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	กิจกรรม	เหตุการณ์ความเสี่ยง	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑.	กระบวนการดำเนินงานด้าน การนำทรัพย์สินของทาง ราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	- การนำทรัพย์สินของราชการ ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือให้ บุคคลอื่นใช้ประโยชน์นอก เหนือกว่าการใช้ในการปฏิบัติ หน้าที่	√		
๒.	กระบวนการปฏิบัติงานการ ตรวจสอบพัสดุประจำปีของ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	- เลขรหัสทรัพย์สินไม่ตรงกับใน ระบบ GFMS		√	
๓.	กระบวนการดำเนินด้านการรับ ผลประโยชน์ต่าง ๆ / การรับ สินบน	- การรับของขวัญ ของกำนัน จากบุคคลอื่น เพื่อช่วยเหลือให้ บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จาก องค์กร	√		
๔.	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และ สัมมนา เป็นเท็จและไม่เป็นไป ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	- การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จและไม่เป็นไปตาม ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	√		
๕.	เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการและใน วันหยุดราชการ ค่าตอบแทน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน	- เบิกค่าตอบแทนการ ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ ปฏิบัติงาน	√		

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

นำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง ฯ จากตารางที่ ๖ ที่จำแนกสถานะความเสี่ยง ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

- **สถานะสีแดง** (ความเสี่ยงสูง) อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง (ควรมีมาตรการ/กิจกรรม เพิ่มเติม) เกินกว่าการยอมรับ

ตาราง ๗.๑ สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม
-	-

- **สถานะสีเหลือง** (ความเสี่ยงปานกลาง) อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที่ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดระดับความรุนแรง เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้

ตาราง ๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ **ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม**

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม
<p>๑. กระบวนการปฏิบัติงานการตรวจสอบพัสดุ ประจำปี ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ๒๑๓ - ๒๑๔</p> <p>-เลขรหัสทรัพย์สินไม่ตรงกับในระบบ GFMS</p>	<p>เจ้าหน้าที่พัสดุต้องปฏิบัติดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ผู้บังคับบัญชาต้องควบคุม กำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานพัสดุ ดำเนินการตรวจสอบในแบบรายงาน ตรวจสอบพัสดุให้มีความถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน อย่างเคร่งครัด -เจ้าหน้าที่พัสดุต้องดำเนินการตรวจสอบพัสดุ และรายงานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด -เจ้าหน้าที่พัสดุต้องตรวจสอบความถูกต้องของเลขทะเบียนทรัพย์สิน และเลขสินทรัพย์ต้องตรงกับในระบบ GFMS -เจ้าหน้าที่พัสดุต้องควบคุมการเช็คสต็อก ทุกวันศุกร์ ของสัปดาห์สุดท้ายของเดือน -ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำแนวทางการดำเนินงานด้านการลงทะเบียนพัสดุ ทะเบียนทรัพย์สินและควบคุมกำกับติดตาม
<p>๒. การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัด ให้ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลัง กฎหมาย ข้อบังคับ มติ หลักเกณฑ์ตามที่กำหนด - ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับ ดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัด ปฏิบัติตามมาตรการด้านคุณธรรมและความโปร่งใส อย่างเคร่งครัด - ผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องควบคุมกำกับติดตามให้เป็นไปตามโครงการที่ได้รับอนุมัติตั้งแต่แรกเริ่มดำเนินการ - การเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามโครงการ ต้องแนบเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน พร้อมภาพถ่ายประกอบเพื่อความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม
๓. กระบวนการดำเนินงานด้านการเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการโดยไม่ปฏิบัติงานจริง	- ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบ พร้อมรับรองกำกับในเอกสารหลักฐาน - ควบคุม กำกับ ดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัดปฏิบัติตามมาตรการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างเคร่งครัด

- สถานะสีเขียว ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
-	-

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม ที่มีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับติดตามประเมินผลสถานะความเสี่ยง (ตามสถานะสี) เช่น ที่มีสถานะความเสี่ยงเป็นสีเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้) และต้องกำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมในระบบบริหารความเสี่ยง เพื่อควบคุมกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารความเสี่ยง ฯ ต่อไป

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑.	กระบวนการดำเนินงานด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	-	-
๒.	-	กระบวนการปฏิบัติงานการตรวจสอบพัสดุประจำปีตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๓ - ๒๑๔	-
๓.	กระบวนการดำเนินงานด้านการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ / การรับสินบน	-	-
๔.	-	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนาเป็นเท็จและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	-
๕.	-	กระบวนการดำเนินงานด้านการเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน	-

ส่วนที่ ๔

รายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงพยาบาลกระบี่ ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน พร้อมทั้งได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวังและป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีรายละเอียด ดังนี้

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	มาตรการ หรือกิจกรรม การจัดการความเสี่ยง
กระบวนการปฏิบัติงานการตรวจสอบพัสดุประจำปี ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๓ - ๒๑๔ - เลขทะเบียนครุภัณฑ์ และเลขรหัสทรัพย์สินไม่ตรงกับในระบบ GFMIS	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรที่รับผิดชอบ ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ข้อ ๒๑๓-๒๑๔ อย่างเคร่งครัด ๒. ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานพัสดุ ดำเนินการตรวจสอบในแบบรายงานตรวจรับพัสดุ พร้อมนำลงทะเบียนพัสดุให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ๓. เจ้าหน้าที่พัสดุต้องดำเนินการตรวจสอบพัสดุ และรายงานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ๔. เจ้าหน้าที่พัสดุต้องตรวจสอบความถูกต้องของเลขทะเบียนครุภัณฑ์ เลขทะเบียนทรัพย์สินและเลขทรัพย์สินต้องตรงกับในระบบ GFMIS ๕. เจ้าหน้าที่พัสดุต้องควบคุมการเช็คสต็อก ทุกวันศุกร์ของสัปดาห์สุดท้ายของเดือน ๖. ผู้รับผิดชอบงานพัสดุต้องปฏิบัติตามระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด ๗. ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำแนวทางการดำเนินงานด้านการลงทะเบียนพัสดุทะเบียนทรัพย์สิน และควบคุมกำกับติดตามให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งกระบวนการ ขั้นตอน ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ (ต่อ)

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	มาตรการ หรือกิจกรรม การจัดการความเสี่ยง
<p>การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา เป็นเท็จและไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัด ให้ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลัง กฎหมาย ข้อบังคับ มติ หลักเกณฑ์ตามที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัดปฏิบัติตามมาตรการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างเคร่งครัด ๓. ควบคุม กำกับ ติดตามให้เป็นไปตามโครงการที่ได้รับอนุมัติตั้งแต่แรกเริ่มดำเนินการ ๔. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามโครงการ ต้องแนบเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน พร้อมภาพถ่ายประกอบเพื่อความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
<p>กระบวนการดำเนินงานด้านการเบิกค่าตอบแทน - เบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยบริการโดยไม่ปฏิบัติงานจริง</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างความรู้ความเข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ปฏิบัติงานถูกต้องโปร่งใสตรวจสอบได้ ๒. ผู้บังคับบัญชาต้องมีการควบคุม กำกับดูแลตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ๓. ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัด ให้ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลัง กฎหมาย ข้อบังคับ มติ หลักเกณฑ์ตามที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ๔. ควบคุม กำกับ ดูแลเจ้าหน้าที่ในสังกัดปฏิบัติตามมาตรการด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ๕. ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบ พร้อมรับรองกำกับในเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานจริง

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ (ต่อ)

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	มาตรการ หรือกิจกรรม การจัดการความเสี่ยง
<p>กระบวนการดำเนินงานด้านการนำทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p> <ul style="list-style-type: none">- การนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และได้นำไปทำภารกิจส่วนตัวด้วยในคราวเดียวกัน- การนำทรัพย์สิน (วัสดุอุปกรณ์) ของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว หรือให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์ นอกเหนือกว่าการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่	<ol style="list-style-type: none">๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด และปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ในสังกัด ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนอย่างเคร่งครัด๓. จัดทำแนวทางการพัฒนาและส่งเสริม การปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดได้ศึกษาและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ๔. จัดให้มีหลักเกณฑ์การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของทางราชการ๕. จัดให้มีหลักเกณฑ์การขอใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
<p>กระบวนการดำเนินงานด้านการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ /การรับสินบน</p> <ul style="list-style-type: none">- การรับของขวัญ ของกำนัง จากบุคคลอื่น เพื่อช่วยเหลือให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร	<ol style="list-style-type: none">๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการสอบทาน และกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด๒. จัดทำแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดได้ศึกษาและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ๓. จัดให้มีมาตรการป้องกันการรับสินบนเพื่อป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ

บรรณานุกรม

กระทรวงสาธารณสุข. (๒๕๖๓). คู่มือการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการชดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม มาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. นนทบุรี : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

กระทรวงสาธารณสุข (ศปท.) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.กระทรวงสาธารณสุข. (๒๕๖๓). คู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริต (FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS)ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔. นนทบุรี:ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข (ศปท.) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.

กระทรวงสาธารณสุข. เอกสารประกอบการอบรมโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กิจกรรมที่ ๑ ความรู้เรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพตมิชอบ.